

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJRP-R0-100, EJRP-R0-200, EJRP-R0-400
<i>Termin egzaminu:</i>	Marzec 2021 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	10 marca 2021 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
1.2.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
1.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
2.2.			A
2.3.			C
2.4.			D

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.2.			B
3.3.			B
3.4.			D
3.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.2.			A
4.3.			B
4.4.			A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			D
5.3.			C
5.4.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			B
6.3.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.5.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
7.2.			D
7.3.			B
7.4.			C

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>водителей</i>
8.2.			<i>физическую</i>
8.3.			<i>купите / купили</i>
8.4.			<i>открывайте</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>иностранного языка</i>
9.2.			<i>звонят друг другу</i>
9.3.			<i>сложных задач</i>
9.4.			<i>отдашь мне книгу</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie, zakreślając jego numer.

1. Czy teatr może być dziś atrakcyjny dla młodzieży? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty odnoszące się do repertuaru i dostępności tej formy kultury.
2. W Twojej miejscowości odbyła się kampania „Smart Stop”, która miała zwrócić uwagę na problem, jakim jest korzystanie z telefonów komórkowych przez uczestników ruchu drogowego. Napisz **artykuł** do gazety internetowej, w którym zrelacjonujesz przebieg tej kampanii oraz przedstawiś swoją opinię dotyczącą jej skuteczności.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) *R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.2) *R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.11) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) *R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.4) *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.9) *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*
- 5.11) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapkowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi (też jeśli nie jest zgodne)
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 p.	4 p.	3 p.
8–7	4 p.	3 p.	2 p.
6–5	3 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	0 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

ROZPRAWKA

Temat

Czy teatr może być dziś atrakcyjny dla młodzieży? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty odnoszące się do repertuaru i dostępności tej formy kultury.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Ten typ rozprawki umożliwia zdającemu wyrażenie własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). W wypowiedzi należy natomiast uwzględnić wskazane w poleceniu aspekty.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy rozprawki
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do atrakcyjności teatru dla młodzieży i wyrażenie własnej opinii na ten temat. Teza musi zapowiadać zawartość treściową rozprawki, a więc wskazywać, czy zdaniem autora przedstawienia teatralne jako forma sztuki mogą być atrakcyjne dla młodych ludzi czy też nie.

Jeżeli teza nie zawiera odniesienia do atrakcyjności teatru dla młodzieży, to jest traktowana jako odbiegająca od tematu.

Akceptuje się tezę, w której zdający porównuje atrakcyjność teatru z atrakcyjnością kina, ale tak postawiona teza wymaga od zdającego odniesienia się w rozwinięciu zarówno do teatru, jak i do kina.

Nie wymaga się uwzględnienia we wstępie podanych w poleceniu aspektów.

2. Opisanie zjawiska, które jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że młodzi ludzie (nie) chodzą do teatru, nie jest tezą.
3. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, zdający musi zaprezentować w niej swoje stanowisko / wyrazić swoją opinię. Na przykład: *Я считаю, что сегодня театру нечего предложить молодому поколению, и интерес моих ровесников к этому виду искусства постепенно угасает. / По-моему, театр идёт в ногу со временем, привлекая к себе всё новых и новых молодых зрителей. / Я уверен, что театр готов встречать молодых зрителей. Но молодёжь считает поход в театр сомнительным развлечением.*

4. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Может ли театр быть привлекательным для сегодняшней молодёжи?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu.
5. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0.
6. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypracowania. Jeśli we wstępie zdający uzna na przykład, że teatr w dzisiejszych czasach nie stanowi żadnej atrakcji dla młodzieży, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.
7. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Я считаю, что за последние годы театр утратил свою привлекательность для молодого поколения.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Давайте подумаем, может ли такое искусство как театр быть для молодых людей чем-то интересным?	teza odbiegająca od tematu (pytanie niezapowiadające struktury rozprawki)
Я считаю, что в настоящее время театр играет важную роль в культурной жизни людей и делает всё, чтобы привлечь как можно больше зрителей.	teza odbiegająca od tematu (brak odniesienia do młodzieży)
Сейчас молодёжь по многим причинам редко посещает театр.	brak tezy

Elementy tematu

Elementami są: (1) repertuar teatru (2) dostępność tej formy kultury.

(1) repertuar teatru

Zdający powinien wyrazić swoją opinię dotyczącą oferty teatralnej w kontekście jej atrakcyjności dla młodych ludzi, np. rodzajów przedstawień, ich tematyki, poruszanych problemów.

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający odnosi się do takich rodzajów widowisk teatralnych, jak teatr telewizji, opera, operetka, balet, spektakl uliczny, przedstawienia szkolne itp.

(2) dostępność tej formy kultury

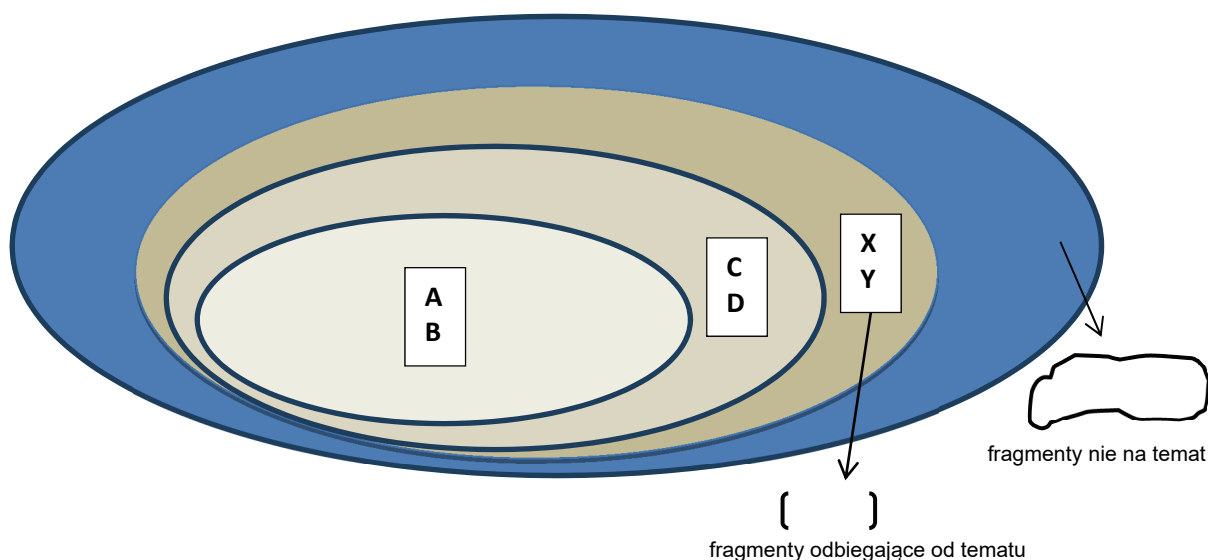
Zdający powinien odnieść się do takich problemów jak np.

- ceny biletów na przedstawienie teatralne
- dojazd / dotarcie do teatru
- dostępność tej formy kultury dla młodych ludzi mieszkających w dużych/małych miastach / na wsi
- możliwość oglądania teatru telewizji / sztuk on-line itp.

Zgodność z tematem

Czy teatr może być dziś atrakcyjny dla młodzieży? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty odnoszące się do repertuaru i dostępności tej formy kultury. } „główka”

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - wygoda oglądania sztuki teatralnej w teatrze i w domu
 - umacnianie dzięki teatrowi kontaktów towarzyskich
 - opis scenografii przedstawienia
 - nawiązanie do atrakcyjności teatru w przeszłości

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - charakterystyka ulubionego aktora
 - wybór odpowiedniego stroju na wyjście do teatru
 - argumenty dotyczące wyłącznie innych grup wiekowych niż młodzież.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - opis castingu do filmu
 - recenzja sztuki teatralnej

- atrakcyjność zawodu aktora / reżysera / scenarzysty
- wybór szkoły teatralnej w dalszej edukacji
- teatr jako ścieżka życiowa dla zdającego.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego słowa, które jest kluczowe dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki
Таким образом, можно сделать вывод, что в настоящее время театр является привлекательным для молодых людей.

Uwagi dodatkowe:

Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

W Twojej miejscowości odbyła się kampania „Smart Stop”, która miała zwrócić uwagę na problem, jakim jest korzystanie z telefonów komórkowych przez uczestników ruchu drogowego. Napisz **artykuł** do gazety internetowej, w którym zrelacjonujesz przebieg tej kampanii oraz przedstawiś swoją opinię dotyczącą jej skuteczności.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, powinien być związany z problemem korzystania z telefonów komórkowych przez uczestników ruchu drogowego i wprowadzać go w sposób zachęcający do dalszej lektury. We wstępie może pojawić się nazwa kampanii „Smart Stop” lub zdający może zasygnalizować problem korzystania z komórek przez uczestników ruchu drogowego nie odnosząc się do konkretnej akcji, np. *Если ты, переходя через дорогу, пишешь СМС, значит тебя можно назвать дорожным пиратом!*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do problemu przedstawionego w temacie.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do przebiegu kampanii lub przedstawić własnej opinii na temat skuteczności kampanii.

Przykład wstępu zgodnego z tematem i ciekawego	Przykład wstępu schematycznego
Кто же ты на самом деле: живой человек или зомби с телефоном? Если хочешь жить – оторвись от экрана мобильного и смотри на дорогу!	В связи с безопасностью на дорогах проводятся разные акции. Я был на одной из них, посвящённой мобильникам.

Elementy tematu

Elementami są: (1) relacja z przebiegu kampanii (2) przedstawienie opinii piszącego na temat skuteczności tej akcji.

(1) relacja z przebiegu kampanii

Wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający zrelacjonował przebieg kampanii, uwzględniając elementy takie jak, np.

- rozpoczęcie akcji – czas, organizatorzy
- miejsce akcji
- cel akcji
- program akcji
- uczestnicy – przedział wiekowy, zaproszeni goście
- czynności, wykonane podczas akcji
- atmosfera panująca w czasie akcji
- zakończenie akcji.

Akceptowana jest relacja z przebiegu kampanii w czasie teraźniejszym pod warunkiem, że z kontekstu jasno wynika, że akcja już się odbyła, a relacja przedstawiona jest w formie opowiadania, np. *Компания проходила интересно и динамично: на перекрёстках работают импровизированные сцены, выступают ребята из школьных театров, полицейские, психологи, на остановках разноцветные плакаты, на переходах ученики младших классов раздают прохожим листовки.*

(2) przedstawienie opinii piszącego na temat skuteczności tej akcji.

Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest zaprezentowanie opinii/stanowiska piszącego na temat skuteczności tej akcji.

Zdający może przedstawić: pozytywną, negatywną lub neutralną opinię.

Autor opinii powinien wypowiadać się we własnym imieniu, zaznaczając subiektywność swojego punktu widzenia. Może to zrobić za pomocą takich sformułowań jak, np.: *я считаю, что...; я думаю, что...; мне кажется, что...; по-моему...; мне (не) нравится, что...*

Mniej bezpośrednim środkiem językowym, ale również akceptowanym w wyrażaniu opinii jest używanie trybu przypuszczającego, np. *это могло бы казаться...; i wyrażen takich jak: скорее всего, это положительное явление...; правдоподобно, это негативно влияет на...*

Akceptowana jest opinia kilku osób (uczestników kampanii) pod warunkiem, że z kontekstu wynika, że piszący należy do tej grupy, np. *Мы все считаем, что...* Jeżeli z kontekstu nie wynika, że przedstawiona opinia jest również opinią zdającego, to taka wypowiedź jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *По мнению моего друга...*

Jeżeli zdający przedstawia swoją opinię dotyczącą samej akcji, a nie jej skuteczności, to taka realizacja elementu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

W Twojej miejscowości odbyła się kampania „Smart Stop”, która miała zwrócić uwagę na problem, jakim jest korzystanie z telefonów komórkowych przez uczestników ruchu drogowego. Napisz **artykuł** do gazety internetowej, w którym } „główka”

zrelacjonujesz przebieg tej kampanii oraz

element 1.

przedstawisz swoją opinię dotyczącą jej skuteczności.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - opis przygotowań do kampanii
 - problemy związane z przygotowaniem kampanii
 - dotychczasowe doświadczenie w przeprowadzaniu takich kampanii
 - powody zorganizowania tej kampanii

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - sposoby walki z bezmyślnym korzystaniem z telefonów komórkowych (bez odniesienia do kampanii)
 - opis kampanii związanej z niebezpieczeństwem na drodze, ale w żaden sposób nie odnoszącej się do korzystania z telefonów komórkowych
 - uzależnienie od telefonu komórkowego (bez odniesienia do kampanii i stwarzania niebezpiecznych sytuacji na drodze).

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - plusy i minusy gadżetów elektronicznych
 - uzależnienie od gier komputerowych.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo część wstępu/zakończenia. Ten sam

fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypracowania.

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Здравствуйте, уважаемый редактор! / Привет, друзья!*

Spójność i logika wypowiedzi

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Jeśli w pracy występuje dłuższy niekomunikatywny fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst

- poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację polecenia).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
 4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu.
 5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
 6. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
 7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i>	

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać

od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2020/21** na poziomie **B1+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Za zbyt nieformalny język i/lub personalne rozważanie problemu w rozprawce, zwłaszcza typu „za i przeciw”, egzaminator odejmuje punkty w zakresie środków językowych (uchybień w stylu).

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 p.	2 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (g <u>ża</u> c) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	(Fragment niezgodny z tematem)
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło(,)i deszczowo. Zrobiłem to(√)ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące między akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 160 słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. W przypadku obniżenia punktacji w zakresie środków językowych za usterki stylistyczne, pod pracą zapisuje się „rażące uchybienia w stylu” i wskazuje się rodzaj usterki. Samo użycie form skróconych nie jest traktowane jako rażące uchybienie.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *серуал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), 10 stycznia 2015 (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за*, *Санкт-Петербург*, *по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 słowo, XX век = 2 słowa.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „bużki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. – 4 słowa.